

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptiju
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki drugi četrtek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptiju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemaju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—,
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—,
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K. 1.—
Pri večkratnem oznalu posebno zni-
žana cena.

Štev. 11.

V Ptiju v nedeljo dne 18. novembra 1900.

I. letnik.

Kmetje!

**Da se Vam prejemanje „Štajerca“ olahkoči, da-
jali bodo mi „Štajerca“ vsakemu, ki se za pri-
hodnje leto na njega naroči, v letosnjem novem-
bru in decembru zastonj.**

**Štajerc košta za celo leto samo 60 kraj-
carjev in se denar pošlje na upravnštvo „Štajerca“
v Ptju.**

Ogerska konkurenca.

Vsaki kmet ve iz svojega prepričanja, da zem-
ljški pridelki od leta do leta svojo vrednost zgubivajo,
tako da se večkrat že ne izplača žito sejati. Kaj je
toraj vzrok tej žalostni prikazni? Eni pravijo, to
delajo borzni judje, drugi kaže na inozemsko konku-
renco, katera rumunsko in rusko žito uvaža, ali vsi
so enega prepričanja, da je cola prosto uvažanje
ogerskih deželnih pridelkov glavni vzrok, ki vstvarja
našo bedo. Na Ogerskem se nahajajo veleposestniki,
kateri na ravnih tleh 4 do 5000 johov izvrstnega
polja v enem kosu skupaj imajo in s parnimi plugi in
parnimi mlatilnicami delajo. S takimi ljudmi se
ubogi štajerski kmet ne more meriti. Pri tem dova-
žajo ogerske železnice žito bolj po ceni iz Budapešte
v Maribor, kakor pa južna železnica taisto iz Mari-
bora v Gradec. Pri takih žalostnih razmerah ne kaže
nič drugega, kakor nekdaj tako dobro žitno pridelovanje
popolnoma opustiti. No, tudi našemu vinorejstvu že
preti ravno tisti konec. Med tem, ko so letos na
Štajerskem vinske cene še vendor nekako pošteno
ceno imele, dobilo se je vino takoj čez mejo po 15
do 18 gl. hektoliter, tako da smo v nevarnosti, da
bodejo prihodnje leto vinski kupci, mesto na Štajersko,
na Ogersko vino kupovat šli. Zakaj pa zamorejo
Ogri svoje vino cenejše dati kakor mi? Ker ogerska
vlada veliko milijonov goldinarjev predujemov (foršusov)
za nove nasade razdeli in te izposojila šele po 10 letih
nazaj zahteva. Dalje daje ona galico, žveplo in smod-
nik zastonj, tako da je danes mogoče tam nove
nasade nasaditi, brez da bi se en krajcar svojega
denarja izdal. Kako pa je v Avstriji? Ako žrtvuje
ogerska vlada 1000 gld., da avstrijska komaj 100 gld.

Zato je pri nas tako malo novih nasadov in ako se
tudi naredijo, je lastnik tako v dolgove zabredel,
da si iz njih pomagati ne ve. Če pa že vlada nič
denarja sem ne da, je vsaj nje dolžnost, nas proti
neznosni ogerski konkurenzi varovati in sveta dolžnost
državnih poslancev v parlamentu bi bila, da se col-
ninska skupnost z ogersko odpravi, da bi se vendor
že enkrat na tak način ogerski vladi moč vzela,
nam še nadalje z denarjem, ki ga iz naših žepov dobi,
škodo delati.

Ker se pa naša država ne upa proti ogerski
nastopiti, zato potrebujemo mi neodvisne
poslance, ne dvorne svetnike in ne
profesorje, kateri bodejo v parlamentu
tako delovati in govoriti mogli, kakor
bode vlada sama hotela, če tudi nam
ti poslanci pri volitvah ne besa obliju-
bujejo. Ako si torej hočejo kmetje svoj stan zbolj-
šati, morajo kmete izvoliti. Kmet edino je neodvisen
in kmet edino je zanesljiv, ker on sam ravno tako
trpi kakor njegovi stanovski tovariši.

Kmetje!

Kakor vam je znano, so gospodje v Ptiju za
kmečko skupino (četrto kurijo) Ptuj-Ormož-Šmarje
pri Jelšah-Ljutomer-Rogatec in Gornja Radgona posta-
vili gospoda dvornega svetovalca Fritz Ploia za
državnega kandidata.

Nastava tega moža, kateri od države na
leto po 5000 gld. da včnega denarja prejme
in zato po tri ure v uradu sedi, kateri je že v štiri-
najstem letu spodnje Štajersko zapustil in naših
kmečkih potrebsčin še od daleč ne pozna
in poznati ne more, ta nastava je ne-
zaslišano razčlanjenje kmečkega stanu.

Nato so se kmetje gornje radgonskega okraja
odločili namesto tega Ploia, svojega splošno spošto-
vanega načelnika okrajnega zastopa gospoda Franceta
Vračko-ta, kmeta iz Orehovalca pri Gornji Radgoni
svojim državnozborskim kandidatom postaviti in z
vsemi glasovi volilnih mož za gospoda Vračko-ta
glasovati. Da bode pa gospod Vračko tudi večino
dobil, morajo vsi pošteni kmetje skupaj držati in pri
volitvah volnih mož take može postaviti, kateri

se bodejo zavezali, le za kmeta in ne za doktorja nastopiti.

Kmetje! Takoj v prihodnjih dneh vršile se bodejo po naših občinah volitve, pri katerih se imajo izvoliti volilni možje. Pravico voliti ima vsak posestnik! Združite se toraj in pridite polnoštevilno o pravem času (že pred pričetkom) na dan volitve na volišče ter volite vrle može, kateri se ne bodejo od nikogar pregovoriti ali strašiti pustili.

Kmetje! Šele potem boste imeli pravega zastopnika, kadar boste prvi spodnje štajerski kmet v državnem zboru nastopili.

Gornje radkonski kmetje.

Kmetje pozor!

Dobili smo iz Slov. goric sledeči dopis: Častiti gospod urednik! Čitali smo v „Slov. Gospodarju“, da je katoliško društvo v seji zaupnih mož v Mariboru izvolilo zopet g. Robiča kandidatom za državnozborske volitve v četrti skupini (to je za kmečke občine).

Iz širokih Slovenskih goric ni bil niti eden kmet pri zborovanju zaupnih mož, in tudi celi naš okraj ni zadovoljen s kandidaturo g. Robiča. Mož je sicer pošten ali pokazalo se je v zadnjih treh letih, da za poslanca in kmečkega zastopnika v državnem zboru je celo nesposoben.

Mi smo se tedaj po vseh straneh in krajih tukaj posvetovali in povdarjali zaradi kandidature kmečkega zastopnika in konečno enih mislij nastavili kandidatom za 4. kurijo daleč in dovolj znanega gospoda Ljudevitka Kresnika, vrlega kmata na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici.

Prepricani smo da, da želite tudi res drugi kmetje volilci in volilni možje, ki spadajo v volilne okraje: Maribor, Slovenji gradec, Marenberg in Slovenska Bistrica, ravno tako storili ter tudi za gospoda Kresnik-a glasovali, saj tudi njegovi nasprotniki njegovi kandidaturi nasprotovali ne bodejo, ker opravičeno nasprotovati tudi ne morejo.. To mnenje se je uživilo in širilo tudi že pred več leti in bila je splošna govorica po zborovanjih, volitvih, sejmih i. t. d., da niti ni sposobnejšega kmečkega zastopnika v vsakem oziru kakor je ta mož.

Ce se ne motimo, je g. Kresnik dovršil 5 razredov na mariborski gimnaziji, bil vojak, se bavil gotovo 30 let neumorno na političnem polju. — Ta mož je izven tega izvrsten govornik v slovenskem in nemškem jeziku, je najostrejšega in neustrašljivega postopanja kjer in kendar je treba.

Ker se je g. Kresnik dalje bavil zmiraj le s kmetijstvom, skušal in občutil kmečke težave in britkosti, nam na tej strani ni potreba še nadalje slikati njegovih skušenj.

Kakor se nam je poročalo, se je gosp. Kresnik-u ponudila že pred več leti kandidatura za kmečko skupino, ali žalibog, da jo je odklonil. Ob enem smo kandidaturo ponudili pismeno g. Kresnik-u tudi sedaj in le želeti je, da isto vendar enkrat sprejme.

Kmetje, volilni možje iz drugih krajev! obrnite

se na g. Kresnik-a; kličite ga na zbole in potem so dite sami o njegovi zmožnosti in lastnosti.

Zadnji čas je, da nas zastopajo že vendar enkrat naši sotrpini, kmetje od pluga. Hvala Bogu, da tak sposobne može tudi imamo.

Bog podpiraj naše podjetje.

Slov. goričanski kmetje

Državne volitve in kmečki zastopniki gg. Robič, Žičkar in Ploj.

Volitve so pred durmi in vsi stanovi iščejo in hrepenijo po svojih zastopnikih. — Vsak stan si izbere zastopnike iz svoje sredine, edino kmečkemu stanu se vsiljujejo zastopniki iz drugih stanov. Vsakemu stanu se zmiraj boljše godi, edino kmečkemu in obrtniškemu zmiraj slabše, zato ker mu od nekdaj pomanjkuje pravih zastopnikov. Dragi kmetič, kdo pa je neki kriev rakte poti; zmiraj slabšega stanja na kmetih? Tvoji zastopniki, kteri se za te celo nič ne brigajo, tvojih težav celo nič ne poznaš. V prvi vrsti pa si kriev ti sam, zakaj take voliš. Kdo pa ti odloči tvoje zastopnike? Poslušaj! Zbor zaupnih mož v Mariboru in Celju.

Pri zadnjem zborovanju zaupnih mož v Mariboru, kteri se je celo tajno vršil, bilo je navzočih 17 duš, hovnikov, 7 doktorjev, 1 obrtnik in 3 rečem: trije kmetje. Iz celih obširnih Slov. goric ni bil navzoč niti eden kmet. In ko so še ti trije kmetje videli, da je stvar celo na robe, odšli so pred glasovanjem; ostali gospodje so enoglasno izvolili zgoraj omenjene gospode za kmečke zastopnike, in „Slov. Gospodar“ je pesel novico, da je bil shod zaupnih mož jako dobr obiskan in da se morajo izvoljeni gospodje potem za državne poslanke voliti. Dragi kmetič, ti sem trudiš in vbijaš v potu svojega obraza, doma z metlico in plugom, da prideluješ za cel svet živeš, netukljeni pa odločujejo črez tvoj položaj. Tam na mestu, kjer se odločuje črez tvoje pravice se ti vsiljujejo jerofi, ker gospoda veli, da si še neumen, če pod greš v štibernico in ti pomanjkuje denarja, ker ti vsebujejo različnih nesreč kmetijstvo nič ni porodilo, ne najdeš jerofa če ga pri solnec z lučjo iščeš. Kakšne lastnosti in sposobnosti pa mora zastopnik imeti? Imet mora skušnjo, poznati potrebščine in težave istega stana, kterega zastopa. Biti mora zvrsten odločen neustrašljiv govornik in samostalen. Presodimo si pa tudi g. Robič-a Žičkar-ja in Ploj-a. Vsi trije so sicer kmečki sinovi, bili so od mladosti gotovo do 24. ali 25. leta svoje starosti v šolah, od kmečkega stanu ravno tako odstranjeni kakor vsak mestni rojak.

Vsi trije imajo sicer posestva, ali živijo le ob mestne plače kot državni uradniki, kot taki niso samostalni temveč državi in vladni podložni, in ne smejo kot državni poslanci za kmata proti vladni stopati, če ravno je časoma jako potreba. Poglejmo si te gospode posamezno.

Gospod Robič je c. kr. profesor dobiva kod tak 2400 gld. plače na leto. Kot ud deželnega odbora dobiva na leto 5000 gold. in kot državni poslane